

Självständigt arbete (examensarbete), 15 hp, för
Grundlärare med inriktning mot arbete i fritidshem
VT 2018

Några fritidslärares uppfattningar kring sina arbetsuppgifter under skoltid

Johannes Kvist & Rebaz Omed Nader

Författare

Johannes Kvist & Rebaz Omed Nader

Titel

Fritidslärares uppfattningar kring sina arbetsuppgifter under skoltid

Handledare

Madeleine Beckman Arenhill

Examinator/

Barbro Bruce

Abstract

Syftet med studien är att öka kunskapen om vilka arbetsuppgifter några fritidslärare uppfattar att de har under skoltid. I studien har fem intervjuer genomförts med utbildade fritidslärare där de berättar om vilka arbetsuppgifter de har under skolverksamheten samt även hur de förhåller sig till detta efter fritidshemsverksamhetens integrering med skolverksamheten.

I analysarbetet kommer det fram om vad intervjupersonerna har för uppfattningar kring uppdraget, vissa av de tycker att de utnyttjas som vikarierar, medans andra anser att det är bra för eleverna när fritidslärarna kommer in i skolverksamheten då fritidslärarna arbetar mer på ett pedagogiskt sätt jämfört med ämneslärarna.

Sammanfattningsvis så finns det kvalitativt skilda uppfattningar om vad en fritidslärare gör och vilka olika arbetsuppgifter de har. Övergripande så visar det att de fritidslärare som har en heltidstjänst behöver arbeta inom skolverksamheten och där vara ett stort komplement eller avlastare.

Genom att finnas inom skolans verksamhet och ha ständig kontakt med eleverna så uppfattar fritidslärarna att de får en bättre kontakt och relation till eleverna då de senare träffas under fritidsverksamheten också. Dessa relationer uppfattar fritidslärarna har en positiv inverkan på samspelet i skolan med eleverna för att skapa en så bra och trygg miljö som möjligt.

I slutändan uppfattas det som att fritidsläraryrket är det komplement och klister som skolan behöver för att vara en funktionell verksamhet då klasslärarna måste avlastas och andra tomrum måste fyllas ut för att ge alla elever de bästa förutsättningarna på en bra skolgång med mycket kunskapsinläring och trygghet.

Ämnesord/

Fritidslärare, Fritidshemsverksamhet, Skolverksamhet, Yrkesroll, Fenomenografi

Innehåll

1. Inledning.....	4
1.1. Syfte.....	5
1.2. Frågeställning	5
2. Forskningsöversikt.....	6
3. Teoretiska utgångspunkter.....	9
4. Metod.....	11
4.1. Val av metod.....	11
4.2. Urval och beskrivning av undersökningsgrupp.....	12
4.3. Genomförande	12
4.4. Bearbetning och analys av insamlad empiri.....	13
4.5. Etiskt övervägande	13
5. Redovisning av resultat	15
5.1. Fritidsläraren som blev ämneslärare.....	15
5.2. Fritidsläraren som blev rastansvarig.....	15
5.3. Fritidsläraren som brandman.....	16
5.4. Fritidsläraren som stödjare	16
5.5. Fritidsläraren som fritidslärare	17
5.6. Fritidsläraren som IKT-ansvarig	17
6. Sammanfattande analys av resultat.....	18
7. Diskussion	22
7.1. Metoddiskussion.....	22
7.2. Resultatdiskussion	23
7.3. Förslag till vidare forskning	26
Referenser.....	27
Bilaga 1 – Intervjufrågor pilotstudie	30
Bilaga 2 - Samtyckesblankett.....	31

1. Inledning

Denna studie handlar om fritidslärarnas arbetsuppgifter och betydelsen av de olika områdena inom skolverksamheten efter integreringen med skolan där även arbete under skoltimmarna tog sin början för fritidslärarna. För att öka förståelsen kring vilken inverkan integreringen haft på fritidsläraryrket kommer vi nedan att gå in djupare på kring förståelsen som vilken roll en fritidslärare har under skoltimmarna samt vilken yrkeskompetens de har. I studien använder vi äldre forskning dels på grund av att det inte finns mycket ny forskning inom området och dels på grund av att den äldre forskningen är mer relevant för vår studie. Detta för att forskningen kommer från en brytpunkt på 2000-talet mellan den gamla fritidspedagogutbildningen och den nya fritidslärare utbildningen. Den äldre forskningen definieras som all forskning fram till år 2007 och den nya forskningen definieras som all forskning efter år 2007.

Dagens fritidslärare har ofta en dubbel yrkesroll där de måste balansera mellan att både agera som fritidslärare inom fritidsverksamheten men också som lärare inom skolverksamheten. Begreppet fritidslärare växte fram när utbildningen gjordes om år 2011. Fritidslärarens uppgift är att skapa en verksamhet som påverkar och främjar elevernas utveckling (Torstensson-Ed & Johansson, 2000). Idag med den nya utbildningen kallas fritidspedagogerna istället lärare med inriktning arbete i fritidshem och får undervisa i ett praktiskt eller estetiskt ämne, oftast idrott, bild eller musik. Undervisningen får ske upp till årskurs 6 där även betyg sätts.

Trots att Sverige är det enda nordiska land som har en särskild högskoleutbildning med inriktning mot arbete i fritidshem är andelen utbildade och därmed behöriga lärare bland de anställda låg, även om den varierar mellan landets kommuner (Skolverket 2015). Antalet barn på fritidshemmet har bara ökat och ökat sedan 90-talet men personalantalet har inte följt med och idag är 84 procent av barnen mellan 6 – 9 år inskrivna på fritidshem (Calander, 1999; Skolverket 2015).

Genom åren har fritidsläraryrket genomgått stora förändringar, vilket också har påverkat fritidslärarna från att endast arbeta i fritidshemsverksamheten, till att nu även arbeta i skolverksamheten. I samband med 90 – talets integrering mellan fritidshem och skola har det varit en tid som främst påverkat fritidslärarnas yrkesutövning. Detta har gjort att det ställts mer krav och arbetsbelastningen har dessutom ökat på fritidslärarna, då antalet barn började öka på fritidshemmet men personal antalet följde inte med i samma riktning. Detta ledde då till att det blev mer belastning på de fritidslärarna som redan fanns där och dessutom hade de sitt arbete i skolan som började ta sin form. Integreringen med skolverksamheten ledde till att fritidslärarna inte kunde påverka speciellt mycket då handlingsutrymmet begränsades (Calander, 1999). Integreringen ledde till att fritidslärarna oftast intog en assistentroll på lektionerna vilket upplevdes positivt från barnens håll men inte från egna yrkeskåren. Detta kom att ligga till grund för dagens lärarutbildning då den politiska strävan var att komma tillrätta med problemet och tydliggöra en ny yrkesidentitet där främst fokus skulle ligga på arbetet i fritidshemmet tillsammans med kompetens inom ett praktiskt/estetiskt ämne.

Förutsättningar skapas nu att utveckla en ny och självständig professionell identitet där lärare i fritidshem utgör en länk mellan det socialt orienterade fritidshemmet och den kunskapseffektiva skolan. (Dahl, 2014, s. 39)

1.1. Syfte

Syftet med studien är att öka kunskapen om vilka arbetsuppgifter några fritidslärare uppfattar att de har under skoltid. Med studien hoppas vi kunna bidra med kunskap om vad en fritidslärare gör under en hel arbetsdag och hur olika och liknande arbetsroller och arbetsuppgifter de kan ha i denna yrkesgrupp under skoltid.

1.2. Frågeställning

Vår frågeställning kommer att bestå av frågan vi har använt oss av under intervjuerna där vår frågeställning blev en öppen fråga efter en pilotstudie som genomfördes med semistrukturerade frågor. Frågeställningen följer nedan.

Hur ser din arbetsdag ut?

2. Forskningsöversikt

Nedan kommer en genomgång av forskning och litteratur som är relevant för studien. Vissa avhandlingar är gamla (samtliga referenser innan år 2007), men de anses ändå relevanta för vårt arbete då avhandlingarna är från tiden då den nya utbildningen för fritidslärare trädde i kraft.

Det finns flera som studerat fritidslärares yrkesroll de senaste 20 åren. Hülphers (1998) menar i sin studie att den yrkestraditionen redan från början har haft svårt att förklara vad yrkesrollen innebär. Knober Markholm (1993) i sin tur menar att fritidslärare i skolan har lättare att definiera vad deras yrkesroll inte innebär. Hansen (1999) gör en jämförelse i sin avhandling och menar på att fritidslärarnas yrkesroll och lärarens yrkesroll är två helt olika världar. Hansen hävdar att läraryrket är individ och kunskapsinriktad samt även strukturerad, medan luddighet och otydlighet präglar fritidslärarnas yrkesroll. Fritidslärarna har många olika kompetenser som inte visar sig tydligt i det vardagliga arbetet menar Ursberg (1996). Enligt Ursberg ligger värderingarna av fritidslärares kompetens i det konkreta aktiviteterna, tryggheten och omsorgen samt även i det praktiskt-estetiska arbetet.

SIA- utredningen samt *Barns Fritid*-utredningen kom att ligga till grund för vikten av samverkan mellan de olika omsorgsdelarna fritidshem, förskola och skola. Tanken var att en samlad skoldag skulle ligga till grund för elevernas välmående där helhetsperspektivet stod i fokus (Rohlin, 2011). Ett annat motiv till varför skolan och fritidshemmet skulle integreras med varandra var att skolan saknade en viss pedagogisk kompetens som fritidslärarna kunde tillföra (Ursberg, 1996).

Ett annat motiv var att fritidslärarnas närvaro i skolan var viktig för barnen på så sätt att det kunde minska belastningen på lärarna i en helklass då en fritidslärare kunde vara med i klassrummet som en extra pedagog och vara där för eleverna och tillföra klassen en extra vuxen att prata med. Även fanns det då utrymme att ha fler vuxna ute på rasterna då antalet pedagoger ökade i skolans värld när fritidslärarna tillkom (Calander, 1999). Integreringen mellan skolan och fritidshemmet gjorde också att fritidslärarnas status ökade med hjälp av

en förändrad utbildning och kompetens samt andra arbetsuppgifter så de inte längre hade lägre status än lärarna i låg och mellanstadiet som de skulle arbeta tillsammans med (Calander, 1999). Andersson (2013) skriver att i samband med integreringen har även kraven på bedömning, feedback och dokumentation ökat samt även att fritidslärare idag utövar sitt yrke ganska markant efter integreringen.

Att kunna möta barnet med dess sinnlighet, kroppslighet och tänkande spelar en stor roll för elevers kunskapsutveckling konstaterar Larsson (2011). Helhetssynen på barnet är det som står i fokus för en fritidslärare. Detta tänk uppkommer i omtanken av barnet samt en god relation. Förmågan att ha barns olika förutsättningar och behov som utgångspunkt i sitt arbete inom fritidshemmet anser Ursberg (1996) vara en stor kompetens för fritidslärarna när organisering och planering av verksamheten sker.

Att känna nyfikenhet och lust skapas genom en miljö som utgår ifrån att barnen känner sig trygga och trivs. Hippinen (2011) menar att fritidslärarna skapar denna typ av miljö tack vare sin kompetens samt även genom att vara en stabil och trygg vuxen. Kompetenser som att lyssna, samtala, bry sig om, vara engagerad och vara en trygg punkt för barnen menar Hippinen är grundläggande för en fritidslärare. Helhetssyn, barns behov och sociala utveckling är alltså centrala delar i fritidslärarnas arbete. Enligt Beckman Arenhill och Rydstedt (2011) finns det två synsätt som inte går att dela. Det handlar om Vygotskijs och Piagets sociokulturella och konstruktivistiska teorier där Beckman Arenhill och Rydstedt menar att det är tack vare dessa två synsätt som lärandet uppstår.

Fritidslärarens uppdrag varierar från skola till skola då fritidslärarnas uppdrag i skolan är mindre tydligt beskriven till skillnad från att fritidslärarna har ett klart och tydligt uppdrag i fritidshemmet enligt Hippinen (2011). Ett arbete som sker med omsorg och lärande är något som fritidslärarens yrkesroll speglar sig på menar Haglund (2011).

Fritidslärarens kompetens gentemot skolans arbetslag delas upp av Hansen (1999) i två olika delar. I den första delen menar Hansen på att pedagogen bidrar till att arbetet med

barns sociala och allmänna utveckling samt att arbeta med grupprelationer ökar, medan pedagogen i den andra delen bidrar till att arbeta med barns egna erfarenheter och bidrar på så sätt till en mer erfarenhetsbaserad samt upplevelsebaserad kunskapsutveckling.

För att kunna vara en social förebild i barngrupp krävs det från fritidsläraren att till en början själv ha en medvetenhet samt även ett bra förhållningssätt gentemot sitt eget handlande enligt Hansen. Vidare menar Hansen på att fritidslärarna arbetar medvetet och planerat. Något som däremot kan upplevas som oplanerat och inte speciellt genomtänkt utåt sett är barnens lek och de vardagliga sysslorna som verksamheten bidrar till för att främja barns sociala kompetens. Hansen poängterar att fritidslärens kompetens bör användas på ett informellt sätt i en miljö som skapar nya möjligheter för eleverna att lära sig. Den kompetens som fritidsläraren besitter bör enligt Hansen (1999) komplettera lärarna i deras undervisning genom att bidra med ett informellt lärande där fritidsläraren är en förebild. En framtida aspekt av fritidslärens roll i skolan, kan vara att fritidsläraren är en ”lärare i social kompetens” (Hansen, s. 147).

Vidare i *Allmänna råd för kvalitet i fritidshem* (Skolverket, 2007) skrivs det att, för att barnet själv ska utvecklas och våga pröva sin fysiska, psykiska och sociala kompetens krävs det att barnet genom en varierad verksamhet med olika lekar och vardagssysslor ska uppnå detta. Fritidslärarna enligt Carlgren (2001) hävdar att pedagogernas verksamhet ägnas åt lek samt skapande med fokus på samspel och skapa nya relationer. Dessa punkter har alla något gemensamt vilket är att de inte är skoltypiska utan mer lagt åt det pedagogiska hållet.

Fritidsläraren i skolan gör sådant som de också kunde göra utanför skolan uttrycker Carlgren. (2001, s 14).

3. Teoretiska utgångspunkter

Inspiration till den teoretiska utgångspunkten i vårt arbete hämtas i fenomenografin. Fenomenografin vars huvudsyfte är att beskriva/studera människors skilda uppfattningar, skapades på 1970-talet. Forskningsgruppen Inläring och Omvärldsuppfattningar som förkortas till INOM-gruppen hade sitt huvudsäte vid Göteborgs Universitet och leddes av Ference Marton som även skapade fenomenografin. INOM-gruppen vars huvudsyfte var att driva frågor som hur människor tänker om studier samt även hur de bedriver dessa. INOM-gruppen kom in på kartläggningen kring vilka uppfattningar som fanns av vissa fenomen genom att de först blev allt mer intresserade av vilka förändringar i människors tänkande som åstadkoms genom att de bedriver studier (Claesson, 2007).

Fenomenografin härstammar från det grekiska språket där ordet phainomenon betyder ”det som visar sig” (Starrin & Svensson 1994, sid. 112). Fenomen är hur människor uppfattar olika saker. Det finns även första och andra ordnings perspektiv inom fenomenografin. I första ordningsperspektivet återger forskaren vad en annan person erfarar gentemot ett fenomen utan att använda sina egna tankar i fenomenet. I andra ordningsperspektivet är det istället tvärtom att forskaren försöker ta reda på hur olika personer uppfattar ett fenomen (Claesson, 2007).

Vidare inom fenomenografin skriver Marton och Booth (2000), att just individen är bäraren av ett fenomen och dess olika sätt att uppleva den på. På så sätt blir varje uppfattning för varje människa något unikt. Vidare skriver dem också att grunden för att kunna hantera vissa forskningsfrågor och besvara dessa, ligger i fenomenografin. Det vill säga man måste använda sig av fenomenografin för att få svar på vissa forskningsfrågor där en jämförelse av flera individers uppfattningar kring ett fenomen skall besvaras. Något som fenomenografin måste belysas med för att få fram ett resultat är olika individers tänkande, reflektioner samt att de sedan ska dela med sig av deras uppfattning. På detta sättet nås ett fenomenografiskt resultat skriver Pramling Samuelsson och Asplund Carlsson (2003). Fenomenografin kommer i vårt arbete att bidra till att belysa olika uppfattningar kring fritidslärares arbetsuppgifter under skolverksamheten.

Vidare skriver Samuelsson och Carlsson (2003) också att djupintervjuer är något som kännetecknar fenomenografin, det vill säga att intervjupersonerna är med om en öppen intervju och ges chansen att fundera, reflektera och för att sedan dela med sig om sin uppfattning kring fenomenet. Djupintervjuer är något som Claesson (2007) också går djupare in på och beskriver den med följande citat.

En fenomenografisk studie där 30 elever intervjuas kan resultera i att fyra kvalitativt skilda kategorier av tänkande eller uppfattningar presenteras som resultat. Det betyder att även om någon lyssnar till vad 30 elever har att säga finns det inte 30 uppfattningar. (Claesson, 2007, s.37)

Fenomenografins betydelse för vår studie blir allt tydligare då vår studie går ut på att undersöka fritidslärares uppfattningar kring sitt yrke. Därav är det fenomenografiska perspektivet väldigt lämpligt för att vi i vår studie vill undersöka vad fritidslärare har för olika uppfattningar kring yrket med hjälp av öppna intervjuer där intervjupersonen i fråga får möjlighet att tänka, reflektera samt dela med sig av sina uppfattningar samt även en pilotstudie i form av semistrukturerad intervju.

4. Metod

I avsnittet nedan går vi djupare in på hur materialet till studien samlats in och hur vi har gått till väga samt hur det vidare har hanterats.

4.1. Val av metod

Valet av undersökningsmetod för studien kommer att bestå av intervjuer. Undersökningsformen kommer även att bidra med en mer kvalitativ roll i studien där intervjupersonen kommer att använda intervjuaren som bollplank att bolla med. Detta kommer att medföra att intervjupersonen kan brain storma med oss för att få fram svar och underliggande tankar som kanske intervjupersonen inte hade tänkt på själv om vi hade valt en kvantitativ undersökningsmetod och bara skickat ut en enkät med frågor att svara på till exempel (Denscombe, 2000). Enligt Patel och Davidson (2003) är syftet med en kvalitativ intervju att upptäcka och identifiera egenskaper hos något. I detta fall blir det de intervjuades uppfattningar. Den kvalitativa intervjuformen ger friare svar och följdfrågorna kan bli varierande och öppna enligt Patel och Davidson (a.a). Målet med att genomföra kvalitativa intervjuformer är att öka förståelsen för intervjupersonernas åsikter gentemot yrket.

Det finns många olika sätt att genomföra kvalitativa intervjuer på, ett av dem är semistrukturerade intervjuer och ett annat sätt är öppna intervjuer. En semistrukturerad intervju ger olika möjligheter för den svarande att svara på frågorna som ställs utifrån en färdig mall. En öppen intervju innebär att det finns någon enstaka fråga som är bestämda i förväg men ger den svarande möjligheten att utveckla sina svar samt att det finns möjlighet till följdfrågor (Denscombe, 2016).

4.2. Urval och beskrivning av undersökningsgrupp

Då syftet med undersökningen är hur fritidslärare uppfattar sina arbetsuppgifter var det självklart att just inrikta oss på utbildade fritidslärare. Intervjupersonerna arbetar alla på olika skolor runt om i Skåne och för studiens bästa har en blandning i urvalet med personer både med en äldre utbildning samt även nyare utbildning gjorts. Vi valde att intervjua fritidslärare i våra hemkommuner samt närliggande kommuner av ekonomiska samt tidsmässiga skäl för att genomföra intervjuerna. På grund av vårt stora kontaktnät i Skåne samt att vi är bosatta här har därför valet att utgå ifrån ovanstående punkter gjorts. Med tanke på att studien går ut på att hitta en balansgång mellan skola och fritidshem har därför endast utbildade fritidslärare valts till intervju, då endast dessa är intressanta för vår studie.

Vi valde att använda oss av anonymitet i vår studie och därför kommer studien redovisas med förkortningar på intervjupersonerna som FL 1, FL 2, FL 3 osv som står för fritidslärare.

4.3. Genomförande

En pilotstudie genomfördes där vår intervju idé testades i form av semistrukturerad intervju. Där upptäcktes att frågorna blev för mycket styrande och istället blev det ostrukturerade intervjuer med öppna frågor. Efter genomförandet av pilotstudien ovan insåg vi att kvalitén på studien skulle vara låg ifall vi använde oss av en semistrukturerad intervjuform och ställa öppna frågor till intervjupersonerna utifrån en färdig frågemall (se bilaga 1). Därav övervägde vi att istället genomföra öppna intervjuer och fortfarande behålla den semistrukturerade formen i vår studie.

En övergripande fråga skapades och sedan fylldes intervjuerna på med följdfrågor för att öka kvalitén på studien, för att få nya perspektiv och sedan jämföra de olika uppfattningarna. Intervjuerna ägde rum på intervjupersonernas arbetsplatser då det gjorde de enklare för dem att ha tid för våra intervjuer. Varje intervju varade ca 20 – 30 minuter. Innan intervjun började informerades intervjupersonen angående vad syftet med intervjun var och hur den skulle gå till. Vidare talades det om för intervjupersonerna att intervjuerna

skulle ske genom inspelning samt anteckningar för att inte missa något av de intervjupersonen ville förmedla. Efter att det förklarades hur det hela skulle gå till, fick intervjupersonen en samtyckesblankett där den berörda fick skriva under att den gav samtycke till att vara med i denna studie samt att den blivit informerad om den berördes rättigheter i intervjun. På så sätt kommer vi att använda oss av ett fenomenografiskt perspektiv också där fritidslärares olika uppfattningar kring yrket synliggörs.

4.4. Bearbetning och analys av insamlad empiri

Vid intervjuerna samlades information in via ljudinspelningar på intervjupersonerna. Därefter analyserades informationen och delades in i olika kategorier. Då intervjuerna började med en färdig fråga och sedan fortsatte med en öppen intervju, kategoriserades därefter intervjupersonernas information utefter vad de har sagt och vad som har varit återkommande i intervjuerna. Analysarbetet gick till genom att vi använde oss av post-it-lappar där olika kategorier bildades genom de som var återkommande i intervjuerna. Av den anledningen har det tack vare nedbrytningen av informationen varit lättare att ha överblick över de som varit återkommande och sedan sätta dem i relation till varandra. Efterarbetet med den insamlade informationen har bearbetats och analyserats på ett fenomenografiskt sätt. Kategorierna som bildades följer här nedan.

4.5. Etiskt övervägande

De fyra forskningsetiska principerna (informationskravet, nyttjandekravet, samtyckeskravet och konfidentialitetskravet) hålls högt igenom hela arbetet. Dessa fyra principer har sin grund i Vetenskapsrådets riktlinjer (2002). Att berätta syftet med undersökningen och att deltagandet är frivilligt är något som *Informationskravet* står för, att den berörde skall veta vad undersökningen går ut på. *Nyttjandekravet* menar på att det insamlade materialet från intervjuerna endast kan användas för denna forskning. Vidare har intervjupersonen bestämmanderätt för sitt medverkande i undersökningen vilket stryks av den tredje principen, *Samtyckeskravet*. Den fjärde och sista principen stryks av *Konfidentialitetskravet* vars syfte är att ge informationen samt intervjupersonerna så mycket

konfidentialitet som möjligt. Inför intervjun har varje deltagare blivit meddelad om de etiska principerna ovan. De har vidare fått samtycka genom att skriva under en samtyckesblankett.

5. Redovisning av resultat

5.1. Fritidsläraren som blev ämneslärare

Det finns fritidslärare som genom integreringen med skolan har blivit mer ämneslärare än fritidslärare då det var stort behov av ämneslärare inom vissa områden. För att ha kvar sina heltidsarbeten var man tvungen att anpassa sig till utvecklingen. Vilket gjorde att flera fritidslärare efter en tid inom skolans verksamhet sökte lärarlegitimation inom olika områden och fick då sin legitimation till dessa ämnen. De har sedan blivit fast inom skolverksamheten och arbetar idag främst som ämneslärare inom skolan än som fritidslärare på fritidshemmet som faktiskt är det man är utbildad som i grunden. Detta har då gjort att fritidshemmet ofta saknar behörig personal då vissa fritidslärare istället arbetar som ämneslärare i skolan.

Då jag fann ett stort intresse av ämnet idrott så valde jag att söka legitimation som idrottslärare för F-3 och då fick jag behörighet för F-6, detta gjorde att jag fick väldigt mycket tid som idrottslärare under mina arbetsdagar. Jag valde ju detta och är väldigt nöjd med att arbeta såhär, även om jag känner att det är lite tråkigt att fritidshemmet fattas behörig personal. (FL 1)

5.2. Fritidsläraren som blev rastansvarig

Att ha tillräckligt med personal ute på rasterna och samtidigt erbjuda någon sort av stimulans på rasterna har skolan löst genom att sätta fritidslärare som rastansvariga. Dessa fritidslärarna är då ansvariga att planera upp och hålla i olika rastaktiviteter men samtidigt hjälpa till att vara rastvakter tillsammans med övrig skolpersonal och se till att rasterna är en trygg miljö för alla eleverna. Dessa rastaktiviteter ska förutom att stimulera eleverna också ha ett syfte och göra att eleverna får någon sorts meningsfull och utvecklande upplevelse på rasterna.

Vi såg att eleverna var under stimulerade på rasterna vilket skapade konflikter och skadegörelse på skolgården, då valde skolledningen att ta bort oss ifrån klassrummen som resurser och satte oss på rasterna som rastvakter men också som rastaktivitets ansvariga. Det gjorde att vi fick mer planeringstid för att sätta ihop meningsfulla och stimulerande aktiviteter för eleverna. (FL 2)

Under denna tiden vi nu arbetar såhär så ser jag att eleverna uppskattar aktiviteterna och gillar att vara med. För vi står aldrig utan elever på någon av våra aktiviteter. Det ända negativa så här länge med att vi har blivit satta som rast ansvariga är att övrig

personal som ska vara rastvakter, struntar i att gå ut och vara de även om de har ett schema över vem som ska vara det uppsatt i personalrummet. Det ser att vi är ute och tror då att vi ska lösa allt även om vi ibland är fullt upptagna med våra aktiviteter som faktiskt är vårt huvuduppdrag. (FL 2)

5.3. Fritidsläraren som brandman

Efter integreringen har fritidslärare använts som brandmän, alltså blivit inkastade för att släcka bränderna av saknad personal av olika orsaker som personalbrist eller vid sjukdom. De tas ifrån sin planeringstid för att agera vikarier på skolan, då de kan saknas vikarier i området men också ett sätt för skolan att spara pengar då fritidsläraren redan är anställd och får betalt för den här tiden ändå. Då de blir insatta i någon klass gör att de måste tas bort från någon annan tid som de egentligen skulle vara på som kan vara tex deras planeringstid över fritidsverksamheten.

Vi som fritidslärare har alltid i min mening blivit lite runt kastade i skolorna då vi kan användas som professionella vikarier som redan kan ha relationer till eleverna, vilket självklart kan underlätta både för eleverna men också för oss som blir inkastade samt så sparar ju skolan pengar på att inte ringa in någon annan då vi redan är avlönande. Det är även sällan det är åt andra hållet, att lärarna rycker in i fritidsverksamheten och täcker upp oss. Det är bara tråkigt att fritidshemmets planeringstid ska bli lidande för att hjälpa skolan. (FL 3)

Jag hjälper gärna skolan genom att täcka upp när det fattas personal av olika orsaker. Men då måste skolledningen också förstå att mina andra arbetsuppgifter, Som att vara rast ansvarig och liknande kommer att bränna inne eller i alla fall skadas då jag inte kan vara på flera ställen samtidigt. Dessutom är jag väldigt noga med att om jag behöver hoppa in någonstans under min planeringstid så ska jag få ha den under någon annan tid för man behöver sin planeringstid. (FL 2)

5.4. Fritidsläraren som stödjare

Det finns ibland oroligheter och likande i klasserna på skolorna och det är svårt som klassrumslärare att ha tid att hantera vissa elevers oroligheter och liknande, då finns det fritidslärare som agerar stöd och kan ta med oroliga elever och snacka med dem om det behövs. Det kan även vara så att man finns med i klassrummen där det behövs extra stöd för att underlätta både för eleverna och lärarna. Dessa oroligheter kan vara allt ifrån konflikter mellan eleverna till att bara behöva prata och då kan det vara bra att ha ett stöd ifrån en tillgänglig pedagog som dessa fritidslärare då är. Det gör att man har mer stöd

med sig i samtalen och kan prata mer professionellt utifrån värdegrunden och liknande för att ge eleverna det stödet och den tryggheten de behöver för att sedan gå tillbaka till klassrummen mer lugna och fortsätta med sina studier. Elev antalet i klasserna idag är ofta väldigt stora och det gör att läraren i klassrummet ofta inte har tid att hantera oroligheter och liknande utan att det ska påverka den övriga undervisningen. Genom att använda fritidslärarna som en stödare i klassrummen hoppas göra att eleverna får en bättre klassrumsmiljö och även att klassläraren kan ha fullt fokus på att undervisa.

Värdegrunden är något jag alltid har älskat att arbeta med och som jag kan väldigt väl, detta gör att jag just nu är tilldelad att finnas i en klass där det är mycket oroligheter och där vissa elever behöver lite extra stöd och genom värdegrunden kan jag tillsammans med eleverna skapa en mycket lugnare miljö i klassrummet. Jag finns även tillgänglig ifall andra elever i andra klasser skulle behöva stöd. (FL 4)

5.5. Fritidsläraren som fritidslärare

Det finns de fritidslärarna som bara arbetar på fritidshemmet under eftermiddagarna samt närvarar vid planeringen över fritidshemsverksamheten, alltså har dessa då ingen heltidstjänst då man inte får ihop sina 40 timmar i veckan med bara dessa uppgifter. De kan även förekomma att man får ta någon öppning på fritidshemmet och sedan gå hem tills fritidsverksamheten öppnar igen på eftermiddagen och detta kallas då delad tur. Det förekommer inte så ofta men kan göra för att täcka upp alla delarna i verksamheten.

Jag började jobba som fritidslärare innan integreringen med skolan kom och jag kände mig nöjd och trygg med att bara arbeta på fritidshemmet så jag valde att ha kvar det så, för redan innan integreringen så hade jag aldrig haft en heltidstjänst för det fanns inte där jag jobbade och jag kände inte att jag behövde det nu heller. (FL 5)

5.6. Fritidsläraren som IKT-ansvarig

Då IKT verktygen mer och mer kommer in i skolverksamheten så behövs det någon som kan hjälpa eleverna om det skulle uppstå komplikationer eller liknande med dessa verktyg, Då finns det fritidslärare som fått gå en grundläggande kurs i dessa verktyg och fått bli IKT-ansvarig och se över dessa verktyg och hjälpa till med att ladda dem och lösa enkla komplikationer. ”Jag har ansvaret över IKT verktygen på skolan och detta utgör 20% av min tjänst.” (FL 4)

6. Sammanfattande analys av resultat

Som det visar sig i den här studien, uppfattar fritidsläraren att den har flera olika roller men sammanfattningsvis har nästan alla rollen som fritidsläraren som komplement och avlastare vilket går ut på att underlätta och komplettera skolan på olika vis. När fritidshemmet och skolan integrerades såg skolledningen hur fritidslärarna hade hela förmiddagarna till planeringstid samtidigt som det fattades personal inne på skolan. Det gjorde att fritidslärarna blev insatt i skolan på olika vis och fick olika roller som till exempel brandman, stödjare, ämneslärare, rastansvarig, IKT-ansvarig och fritidslärare som bara är på fritids.

I den första kategorin hamnar fritidsläraren som blev ämneslärare, för att kunna ha sin heltidstjänst kvar valde denna fritidslärare en annan väg. I den andra kategorin som följer handlar det om fritidslärarna som blev är rast ansvariga, där elevens stimulans och trygghet står i fokus. I den tredje kategorin hamnar fritidslärarna som används som brandmän där de blir inkastade i skolverksamheten för att täcka upp lärarna vid personalbrist samt sjukdom. I den fjärde kategorin handlar det om fritidslärarna som används som stöd till klasserna när det är oroligheter och liknande som klassläraren inte kan dra i eller för saker som har hänt under rasterna där fritidsläraren har varit rast ansvarig. I den femte kategorin hamnar fritidsläraren som enbart arbetar på fritidshemmet. I den sjätte och sista kategorin hamnar fritidsläraren som är IKT-ansvarig inom skolverksamheten där ett visst antal procent i tjänsten går till IKT ansvaret i skolan.

Då de flesta vill ha ett heltidsarbete uppfattade fritidslärarna att de blev tvungna att anpassa sig till de rollerna som fanns eller blev tilldelade, en del valde att söka behörighet i olika ämnen för att säkra upp sin heltidstjänst som ämneslärare. Detta har då uppfattats av vissa fritidslärare kan ha haft en stor betydelse i hur utbildningen för fritidslärare har förändrats och idag heter grundlärare med inriktning mot fritidshem.

Vidare uppfattar fritidslärarna att de kan ha en roll som en sorts brandman inom skolans verksamhet, då för att rycka in i olika situationen för att släcka bränder så som att

vara en heltidsanställd vikare. Detta skapar då en väldigt ostrukturerad vardag på arbetet samt bli då oftast planeringstiden för fritidshemmet lidande vilket då uppfattas som att fritidshemmet inte är lika viktigt som skolan. Då dagen som brandman känns ostrukturerad då man är på olika plaster varje dag och sedan blir fritidshemmets planering utebliven på grund av detta vilket gör att sedan när man fritidshemsverksamheten är igång så finns där inte någon planering vilket gör det också ostrukturerat. Att ha en helt ostrukturerad arbetsdag blir väldigt stressigt och krävande i längden vilket kan leda till utmattning och utbrändhet.

Sen finns det de fritidslärarna som uppfattas sig som en sort stödjure som då oftast är placerad i en klass där det finns oroligheter eller där klassläraren behöver stöd för att utföra undervisningen med bästa kvalitet. Fritidslärarens främsta arbetsuppgift i denna roll är att finnas där för oroliga elever och stödja dessa så klassrummet blir lugnare och där finns arbetsro inne. De kan också vara så att klassläraren behöver en del stöd för att ge eleverna de bästa förutsättningarna i sitt lärande, det stödet kan vara uppbyggt på flera olika vis. Fritidsläraren kan vara en resurs i klassen och finnas där för att ge varje elev mer tid med en lärare eller så kan de vara så att klassen blir uppdelad i halvklass, klassläraren håller då i en undervisning med ena halvan av klassen medan fritidsläraren håller i undervisningen av den andra halvan.

Fritidslärarna har också andra ansvarsområden utanför klassrummen, både som rast ansvarig och som IKT-ansvarig. Som IKT-ansvarig tar man hand om alla elevernas IKT verktyg genom att se till att de är laddade och redo att användas när skolan börjar på morgonen, det är även IKT-ansvarig som hjälper eleverna med att lösa enkla problem som kan uppstå med dessa verktyg. Fritidsläraren som arbetar som IKT-ansvarig utgör ofta inte bara en roll som IKT-ansvarig under skolverksamhetens timmar utan har även andra tilldelningar som till exempel brandman, stödjure eller rast ansvarig. ” Jag tror att mitt arbete med IKT:n utgör ca 20% av hela min tjänst” (FL 4)

Som rastansvarig så uppfattar fritidsläraren att man håller i en eller flera planerade aktiviteter på rasterna för att stimulera eleverna, de har också ansvar att hålla koll på skolgården för att lösa eventuella konflikter eller förebygga konflikter. Som rast ansvarig så får man extra planeringstid för att kunna planera och utföra deras aktiviteter med de bästa förutsättningarna.

Sedan finns där fritidslärare som bara arbetar på fritidshemmet och har inga arbetsuppgifter under skolverksamheten, de har då ingen heltidstjänst utan uppfattar att man oftast har en 50-80% tjänst. Genom att bara arbeta på fritidshemmet så blir det sena eftermiddagar och kvällar nästan hela veckan för att få ihop sina arbetstimmar.

Innan integreringen mellan skolan och fritidshemmet så uppfattas det som att fritidslärare inte hade en heltidstjänst, dessutom hade man ibland delad tur för att man på morgonen hade öppet på fritidshemmet för eleverna som behövde morgon fritids. Sedan under skolverksamhetens timmar innan eftermiddags fritids började så var man ledig.

Sammanfattningsvis finns det kvalitativt skilda uppfattningar om vad en fritidslärare gör och vilka olika arbetsuppgifter de har. Övergripande så visar det att de fritidslärare som har en heltidstjänst behöver arbeta inom skolverksamheten och där vara ett sort komplement eller avlastare. Samtliga fritidslärare i denna studie som har en heltidstjänst uppfattar att de kompletterar skolan och fyller ut vissa tomrum som tidigare funnits, de känner sig som ett flyttande klister som rinner ner i skolans sprickor för att göra sitt bästa för att hålla ihop helheten.

Genom att finnas inom skolans verksamhet och ha ständig kontakt med eleverna så uppfattar fritidslärarna att de får en bättre kontakt och relation till eleverna då de senare träffas under fritidsverksamheten också. Dessa relationer uppfattar fritidslärarna har en positiv inverkan på samspelet i skolan med eleverna för att skapa en så bra och trygg miljö som möjligt.

I slutändan uppfattar fritidslärare det som att fritidsläraryrket är det komplement och klister som skolan behöver för att vara en funktionell verksamhet då klasslärarna måste avlastas och andra tomrum måste fyllas ut för att ge alla elever de bästa förutsättningarna på en bra skolgång med mycket kunskapsinläring och trygghet.

7. Diskussion

Denna del handlar först om vår metoddiskussion. Sedan över går det till resultatdiskussionen där en diskussion kring resultatet kommer att tas upp där även egna ställningstagande gentemot studiens syfte kommer att diskuteras.

7.1. Metoddiskussion

Forskningsmaterialet till vår studie samlades in genom en semistrukturerad och fyra öppna intervjuer med utbildade fritidslärare både med äldre samt nyare utbildning. Vid den första intervjun användes ett semistrukturerat upplägg (se bilaga 1) där det snabbt insågs att kvalitén för arbetet inte skulle bli lika högt ifall vi fortsatte på samma sätt. Därför gjordes intervjuerna om till öppna intervjuer med en tydlig fråga för att sedan fylla på med följdfrågor.

I vår studie intervjuades totalt fem utbildade fritidslärare vilket leder till att studien inte skall ligga till grund för att allas uppfattningar kring yrket är densamma. Dock hade det kunnat göras en större undersökning där det hade skickats ut enkäter till utbildade fritidslärare, men vi anser att intervjuer har större betydelse för vår undersökning, därav hade vi kunnat intervju flera personer. Av olika skäl som bland annat tidsramen valde vi att nöja oss med fem semistrukturerade intervjuer. Intervjuerna bestod som tidigare nämndes av en frågeställning för att sedan fylla på med öppna följdfrågor, på så sätt utvecklades svaren ännu mer. Något som upplevdes som blev bättre för varje intervju som genomfördes var att det blev enklare att ställa följdfrågor och få intervjupersonerna att utveckla sina svar ytterligare.

Valet att dokumentera genom ljudinspelningar för att sedan analysera inspelningarna och kategorisera var ett självklart val för oss. Med hjälp av ljudinspelningarna missades det inte några viktiga delar i intervjun och på så sätt kunde vår fokus ligga på intervjupersonen och ställa följdfrågor för att få så utvecklande svar som möjligt. Hade intervjusvaren istället antecknats ner kontinuerligt under intervjuerna hade risken varit att man inte hänger med och därför kan missa viktigt innehåll. Dock hade detta kunnat hindras av våra

intervjupersoner enligt Denscombe (2000) som anser att ljudinspelningarna kan anses som ett störande moment och påverka intervjun negativt då intervjupersonerna kanske blir rädda för att deras information till oss skall komma ut och därav är intervjupersonerna mer försiktiga med vad de säger när de blir inspelade enligt Denscombe. Intervjupersonerna fick därför skriva under ett medgivande i enlighet med de forskningsetiska principerna som skyddar intervjupersonerna från att ljudinspelningarna används på något annat sätt än för studien. Genom medgivandet minskade risken för att bli nekade till att spela in intervjuerna och därför har en hög kvalitet kunnat hållas igenom vår studie, då vi har kunnat lyssna på intervjuerna fler gånger för att inte missa viktiga delar. Ljudinspelningarna spelade en väldigt stor roll i analyseringsarbetet då det gick att lyssna på intervjuerna flera gånger om. Det som däremot tog tid var att kategorisera intervjuerna och intervjupersonernas uppfattningar.

7.2. Resultatdiskussion

Fritidslärarnas yrkesroll inom skolverksamheten ser väldigt olika ut, ingen är den andra lik. När det kommer till organisationen kring vad fritidsläraren skall ansvara för under skoltid, har skolledningen ett stort antal valmöjligheter att välja på, med andra ord har skolledningen i allra högsta grad en stor frihet att organisera skolverksamheten på med hjälp av fritidslärarna säger Hippinen (2011). Detta medför därför att ingen fritidslärares dag är lik någon annan fritidslärares. Då syftet med studien är att öka kunskapen kring fritidslärarnas uppfattningar om sina arbetsuppgifter under skoltid följer här nedan en diskussion kring fenomenet.

Fritidslärare idag har oftast en bättre relation med eleverna än vad lärarna har. Detta är återkommande under flera intervjuer och fritidslärarna hävdar att det är på grund av att fritidslärarna arbetar på ett mer pedagogiskt sätt än vad lärarna gör. Fritidslärarnas uppdrag idag går allt mer ut på att bygga relationer, känna trygghet och det sociala samspelet, därav bidrar detta till att fritidslärarna får en helt annan relation med eleverna än vad klasslärarna gör (Läraryrket, 2011). Detta leder vidare till att fritidslärare har en annan inverkan på eleverna jämfört med vad lärarna har då det i fritidshemsverksamheten skapas rum för

lärande på ett mer pedagogiskt sätt än vad det oftast görs i klassrummen. På detta sätt blir fritidslärarna mer betydelsefulla för eleverna vilket gör att fritidslärarna också blir mer attraktiva hos skolledningen som väljer att utnyttja fritidslärarna mer inom skolverksamheten för att skapa de bästa förutsättningarna för eleverna.

Flertalet fritidslärare hävdar också idag att det är allt mer lusten som styr hos eleverna. Det vill säga för att eleverna ska lära sig måste det idag göras genom att skapa en lust för lärandet, med andra ord är det inte som förr i tiden där det var mer tvångsaktigt att lära sig, där lärarna inte tog några hänsyn till individens inflyttande i sitt lärande. Idag har eleverna allt större inflytande vilket gör att en lust för lärandet måste skapas hos eleverna, vilket också är en av fritidslärarnas stora och starka kompetens, där filosofin är att lärandet oftast skall ske genom lek och skapande i samspel med andra (Arenhill Beckman & Rydstedt, 2011).

Möjligheterna till ett vardagslärande skapas idag tack vare fritidslärarna genom att dessa bidrar till att skapa nya möjligheter för lärande genom att organisera informella lärandemiljöer. Fritidslärarna arbetar ständigt med att eleverna i varje situation skall få möjlighet till nya unika erfarenheter och möjligheter (Hippinen, 2011).

Trots att fritidslärarna hela tiden ser möjligheter framför omöjligheter anses fritidslärarna inte vara lärare inom skolväsendet (Rudhe, 2011). Flera av fritidslärarna som vi har intervjuat hävdar att rollen som fritidslärare är väldigt öppen och stor. Fritidslärarna bidrar till mer än att enbart vara på fritidshemmet. Flera av intervjupersonerna har till en början enbart jobbat inom fritidshemsverksamheten men när de har visat framfötterna för rektorerna och visat hur de jobbar med eleverna har de blivit allt vanligare att flera av intervjupersonerna har fått ta allt större ansvar inom skolverksamheten för att rektorerna anser att fritidslärarna jobbar på ett mer pedagogiskt sätt än vad lärarna gör, där det pedagogiska arbetssättet har en större nytta för dagens lust elever.

Andersson (2013) menar på att fritidslärarnas kompetenser beskrivs inom flera områden. Bland annat friluftsliv, idrott och utomhuspedagogik samt även att fritidslärarna är en tillgång för eleverna med sin spetskompetens inom pedagogik vilket medför att fritidslärarna har ett annat band med eleverna än vad klasslärarna har.

Fritidslärarna idag bidrar alla på sitt sätt till att ge eleverna tillgång till en mer varierad skolverksamhet genom sin yrkeskompetens. En fritidslärares vardag präglas av värdegrundsarbete och aktiviteter, något som inte har gått miste av skolledningarna. Ytterligare en punkt som våra intervjupersoner gemensamt står på är att de samtliga är inblandade inom skolverksamheten på något sätt. Vissa jobbar som tidigare nämnt med värdegrundsarbete och rastaktiviteter medan vissa undervisar i skolämnen.

Fenomenet och uppfattningen vi bildar oss kring fritidslärares yrkesroll idag är att fritidslärarna används som ”plåster” för att hålla ihop skolverksamheten, där de kan användas som vikarier ena dagen och elevassistenter andra dagen. En annan uppfattning som också fram kommer är att det sällan är åt andra hållet, det vill säga att klasslärarna rycker in i fritidshemsverksamheten.

Andersson (2013) poängterar också utifrån sin studie när hon intervjuade rektorer att de beskriver fritidslärarna som allsidiga och flexibla. Detta bidrar i sin tur till att de kan användas till mycket under en skoldag för att den ska fungera. Överlag tycker vi att fritidslärarna har fått en allt större inverkan på skolan som både kan upplevas positivt samt negativt. Det positiva är att fritidslärarna nu har fått ett eget kapitel i läroplanen och kan nu jobba mer strukturerad samt även att fritidslärarnas kompetens gynnar alla eleverna inte enbart de som går på fritids. Det som kan upplevas väldigt negativt är att fritidshemsverksamheten blir lidande och får ta stryk vilket i sin tur kan leda till att kvalitén på fritidshemsverksamheten blir väldigt låg. Kvalitén kan sänkas på grund av att planeringstiden inte räcker till, att fritidslärarna inte orkar rent mentalt med fritids efter en hel dag inom skolans verksamhet och därav blir kvalitén på verksamheten låg och lidande.

7.3. Förslag till vidare forskning

Att vi själva skall få följa utvecklingen i vårt kommande yrke ute på en arbetsplats är intressant. Det som dock är mest intressant är hur ämneslärarna i framtiden kommer uppfatta fritidslärarna. Kommer synen på fritidslärarna vara den samma nu när vi får lärarlegitimation? Om det i framtiden krävs legitimation för att undervisa i fritidshem, kommer ämneslärarna att bli provocerade? Kan yrkesrollen förtydligas kanske genom legitimation?

Referenser

Ackesjö, H. Nordänger, U. & Lindqvist, P. (2016). *"Att jag kallar mig själv för lärare i fritidshem uppfattar jag skapar en viss provokation"*. Linnéuniversitetet.

Andersson, B (2013). *Nya fritidspedagoger - i spänningsfältet mellan tradition och nya styrformer*. Diss. Umeå: Umeå universitet, 2013 Tillgänglig på Internet: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:umu:diva-65021>

[Hämtad 2018-01-20]

Arenhill Beckman, M. & Rydstedt, A. (2011) *Lärande på fritidshemmet*. I: M. Holmquist (red) *Skolan och läraruppdraget – att bli och vara lärare*. (41-52) Lund: Studentlitteratur.

Calander, F. (1999). *Från fritidens pedagog till hjälplärare. Fritidslärares och lärares yrkesrelation i integrerade arbetslag*. (Doktorsavhandling). Uppsala: Uppsala Universitet.

Carlgren, I. (2001). *Fritidslärarna och skolans utveckling*. Stockholm: Lärarförbundet.

Claesson, S. (2007). *Spår av teorier: några skolexempel*. Lund: Studentlitteratur.

Dahl, M. (2014). *Fritidslärares handlingsrepertoar. Pedagogiskt arbete med barns olika relationer*. (Doktorsavhandling.) Kalmar: Linnéuniversitetet.

Denscombe, M. (2000). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Lund: Studentlitteratur.

Denscombe, M (2016). *Forskningshandboken för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Johanneshov: MTM.

Johansson, E & Pettersson, C (2012). *Fritidslärarens yrkesroll under skoltid*. Examensarbete. Högskolan Kristianstad.

Haglund, B. (2011). *Lära, leva, utvecklas: aspekter på fritidspedagogik och lärande*. S.30
Stockholm: Lärarförbundet.

Hansen, M. (1999) *Yrkeskulturer i möte - Läraren, fritidsläraren och samverkan*.
Göteborg: Acta Universitatis Gothoburgensis.

Hippinen, A. (2011) *Yrkesroll i förändring*. I Pihlgren, A.S. (2011) *Fritidshemmet: fritidslärares uppdrag på fritidshemmet och i skolan*. 1 uppl. (29-47) Lund: Studentlitteratur.

Hülphers, S. (1998). *Fritidslärare: ett yrke i förändring*. Karlstad: Högskolan

Knober Markholm, B. (1993). *Fritidslärareyrket i utveckling: en komparativ studie av fritidslärares kompetensutnyttjande och professionaliseringsmöjligheter i fritidshem och heldagsskola*. Lund: Pedagogiska institutionen, Lunds universitet.

Larsson, C. (2011). *Lära, leva, utvecklas: aspekter på fritidspedagogik och lärande*. S.6
Stockholm: Lärarförbundet.

Ference, M. & Booth, S. (2000). *Om lärande*. Lund: Studentlitteratur.

Patel, R. & Davidson, B. (2003). *Forskningsmetodikens grunder. Att planera, genomföra och rapportera en undersökning* (tredje uppl.). Lund: Studentlitteratur.

Pramling Samuelsson, I. & Asplund Carlsson, M. (2003). *Det lekande lärande barnet: i en utvecklingspedagogisk teori*. 1. uppl. Stockholm: Liber.

Rudhe, E. (2011). "Meningen är inte att någon får sparken" *Lärarnas tidning* 2011-10-05
<http://www.lararnasnyheter.se/lararnas-tidning/2011/10/05/meningen-ar-inte-nagon-far-sparken>

[Hämtad 2018-03-20]

Skolverket (2007). *Allmänna råd för Kvalitet i fritidshem*. Stockholm: Fritzes.

Skolverket (2015)
<https://www.skolverket.se/omskolverket/press/pressmeddelanden/2015/utvecklingen-i-fritidshemmen-maste-vandas-1.233371>

[Hämtad 2018-01-20]

Starrin, B. & Svensson, P-G. (1994). *Kvalitativ metod och vetenskapsteori*. Lund: Studentlitteratur.

Torstenson-Ed, T. & Johansson, I. (2000). *Fritidshemmet i forskning och förändring. En kunskapsöversikt*. Stockholm: Liber distribution.

Ursberg, M. (1996). *Det möjliga mötet – En studie av fritidslärares förhållningssätt i samspel med barngrupper inom skolbarnomsorgen*. Stockholm: Almqvist & Wiksell International

Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

Bilaga 1 – Intervjufrågor pilotstudie

- Vilka kompetenser ska en fritidspedagog besitta enligt dig?
- Vilken betydelse anser du att en fritidspedagog har för barnen?
- Anser du att det är viktigt/bra att fritidspedagogerna går in i skolverksamheten?
- Påverkas skolverksamheten om det inte skulle finnas fritidspedagoger under skoltid?
- När ni söker en fritidspedagog, är där då alltid något fullständig idé var denna ska arbeta och liknande för att få sin heltidstjänst? Eller kan det ibland fyllas ut med lite Allt möjligt?
- När du sökte detta jobbet var det tydligt då vad för roll du skulle få på arbetet?
- Ser ni någon skillnad på fritidspedagogerna roll idag och för tex några år sedan och vad är isåfall skillnaden?
- Hur är det uppdelat? Med en plan, eller blev mer på måfå?
- Hur ser ditt samarbete som fritidspedagog ut med skolverksamheten?

Bilaga 2 - Samtyckesblankett

Jag har informerats om studiens syfte, om hur informationen samlas in, bearbetas och handhas. Jag har även informerats om att mitt deltagande är frivilligt och att jag, när jag vill, kan avbryta min medverkan i studien utan att ange orsak. Jag samtycker härmed till att medverka i denna intervjustudie utav Johannes Kvist och Rebaz Omed Nader som handlar om vad en lärare inom fritidshemmet gör under sin hela arbetsdag.

Ort / Datum / År _____

Namnunderskrift _____

Namnförtydligande _____